

Particular emphasis is placed on the need for key reforms and negotiations on debt restructuring to stabilize the financial system of Ukraine.

Ключові слова: *budget system of Ukraine, state budget 2024, budget deficit, military bonds, international aid, external financing, public debt, defense spending, tax revenues, economic reforms, debt restructuring, financial stability.*

*Науковій керівник – ЩЕБЛИКІНА Інна,
кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування
та фондового ринку,
Запорізький національний університет,
м. Запоріжжя*

ЗАВДАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ В ВІЙСЬКОВИЙ ЧАС ТА ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ ТЕРИТОРІЙ

**ТЮЛЬПАНОВА Катерина, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Національний університет «Одеська політехніка»**

Анотація: *У тезах розглядаються основні завдання підприємств оптової торгівлі в умовах військового часу та післявоєнного відновлення територій. Під час військового часу оптові підприємства відіграють ключову роль у забезпеченні безперебійного постачання критичних товарів, таких як продукти харчування, медикаменти та паливо. В умовах руйнування інфраструктури вони мають адаптувати логістичні маршрути, підтримувати економічну стабільність та запобігати дефіциту. Окрім цього, підприємства беруть участь у гуманітарних місіях. Після війни їхні зусилля спрямовані на відновлення інфраструктури, підтримку місцевого виробництва та розвиток міжнародної торгівлі.*

Ключові слова: *торгівля, військовий час, післявоєнне відновлення, криза, гнучкість.*

Актуальність теми впливу військового часу на діяльність підприємств оптової торгівлі та їх роль у післявоєнному відновленні територій значно зросла в контексті нинішніх воєнних конфліктів, зокрема в Україні, де тривала агресія суттєво впливає на економічну стабільність і розвиток країни. Війна не лише знищує інфраструктуру, але й кардинально змінює бізнес-середовище, ставлячи перед підприємствами нові виклики та загрози.

Пашкуда Т., Афенді А., Гирич С. та Мельник Т. у своїх дослідженнях детально розглядали вплив військового часу на функціонування підприємств, зокрема підприємств оптової торгівлі, які відіграють ключову роль в економіці як у період військових дій, так і під час післявоєнного відновлення.

Підприємства оптової торгівлі відіграють важливу роль у військовий час

та післявоєнному відновленні територій. У військовий час до 80% ресурсів, що необхідні для виживання цивільного населення та забезпечення армії (продукти харчування, медикаменти, паливо), постачаються оптовими торговельними підприємствами. Підприємства повинні бути гнучкими в управлінні запасами та використовувати альтернативні маршрути доставки для задоволення термінових потреб. Важливо також співпрацювати з державними органами для координації зусиль у забезпеченні безпеки та економічної стабільності, а також підтримувати локальну економіку через співпрацю з місцевими виробниками [1,2].

Згідно з даними Державної служби статистики України, на початку військового стану на 15-20% зросли труднощі з постачанням у регіонах, які знаходилися в зоні бойових дій, що вимагало негайної адаптації логістичних процесів [3].

Через руйнування транспортної інфраструктури, підприємства мали змінювати до 60% своїх звичних маршрутів. Близько 30% товарів оптової торгівлі під час військового часу доставляються альтернативними маршрутами, зокрема за допомогою міжнародних партнерів та організацій, таких як ООН та Червоний Хрест. Близько 40% підприємств оптової торгівлі під час військового стану беруть участь у гуманітарних місіях, постачаючи товари для потреб населення в окупованих або зруйнованих регіонах. Це допомагає зменшити гуманітарну кризу та забезпечити базові потреби громадян [4].

У стратегії розвитку Одеської області торгівля є важливим напрямом економічного розвитку. Основними пріоритетами в цій сфері є відновлення та розширення зовнішньої торгівлі, особливо через морські порти, які є ключовими транспортними вузлами для експорту та імпорту. Також значна увага приділяється розвитку місцевої торгівлі, малого та середнього бізнесу, а також підтримці агропромислового комплексу.

Одеса планує зміцнювати свої позиції як регіональний торговий центр, сприяючи модернізації інфраструктури і відновленню транспортних зв'язків,

зокрема через відновлення судноплавства і покращення морської інфраструктури

Відтак, основним завданням підприємств оптової торгівлі є не лише роль у задоволенні термінових потреб під час військового стану, але й участь у процесі відновлення економіки та інфраструктури в післявоєнний період. Їхня активна діяльність у цих процесах буде визначати темпи відновлення та соціальну стабільність у країні. Стратегія розвитку Одеської області включає відновлення і розширення зовнішньої торгівлі через морські порти, підтримку місцевого бізнесу та агропромислового комплексу.

Література:

1. Пашкуда Т., Афенді А. Напрями розвитку торгівлі в Україні в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. № 43. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-%2043-73> (дата звернення: 28.09.2024).
2. Гирич С. Проблеми підприємств торгівлі в умовах воєнного стану та шляхи їх вирішення. Економіка та суспільство. 2024. № 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-79> (дата звернення: 29.09.2024).
3. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 29.09.2024).
4. Мельник Т. Український бізнес в умовах війни: сучасний стан, проблеми та шляхи їх вирішення. Journal of Innovations and Sustainability. 2023. Т. 7, № 3. С. 07. URL: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.03.07> (дата звернення: 29.09.2024).

***Анотація:** In the theses examines the main tasks of wholesale trade enterprises in the conditions of wartime and post-war reconstruction of territories. During wartime, wholesalers play a key role in ensuring the uninterrupted supply of critical goods such as food, medicine and fuel. In the face of crumbling infrastructure, they must adapt logistics routes, maintain economic stability and prevent shortages. In addition, enterprises participate in humanitarian missions. After the war, their efforts focused on rebuilding infrastructure, supporting local production, and developing international trade.*

***Ключові слова:** trade, wartime, post-war recovery, crisis, flexibility.*

***Науковий керівник – БАЛАН Алла,
канд. екон. наук, доцентка кафедри обліку і оподаткування,
Національний університет «Одеська політехніка»,
м. Одеса***